

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.Irak.2./46.Irak.5.b.	MELA/HUM	1. juni 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2008 ydes 250 mio. kr. til genopbygnings- og humanitær bistand i Irak.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. *Baggrund*

Iraks bruttonationalindkomst pr. indbygger forventes i 2004 at være USD 630-810. Indbyggertallet skønnes i 2002 at være 24,2 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1980-2002 var i gennemsnit 2,8 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opjordes i 2002 til USD 125 mia.

I Iraks midlertidige grundlov, der trådte i kraft ved overdragelsen af suveræniteten den 28. juni 2004, sikres alle irakere de grundlæggende menneskerettigheder. Der stemmes om en ny grundlov den 15. oktober 2005. Der er endvidere oprettet et menneskerettighedsministerium.

Økonomisk er der tegn på, at genopbygningen af Irak begynder at give resultater, ikke mindst gennem en forbedring af de økonomiske rammebetingelser, men den ustabile sikkerhedssituation har forsinket udviklingen. De fleste internationale organisationer og NGO'er har fortsat en begrænset tilstedeværelse i Irak, og istandsættelsen af olie- og gasindustrien har været langsommere end forventet.

Formålet med den danske bistandsindsats er at bidrage til udviklingen af et stabilt og demokratisk Irak, som er i stand til at sikre økonomisk og social udvikling for landets befolkning samt fremme menneskerettigheder og god regeringsførelse. På lang sigt skaber de irakiske oliereserver og landets relativt veluddannede befolkning et godt fundament for den videre udvikling, men i en overgangsfase er der behov for international støtte for at fremme de igangværende politiske og økonomiske reformer.

Projektbeskrivelse

Regeringen fremlagde sin samlede analyse af Danmarks indsats i Irak den

26. april 2005, hvoraf bistandsaktiviteterne indgår som et centralt element. Den civile danske bistandsindsats i Irak i perioden 2005-2008 vil bygge videre på de aktiviteter, som er blevet igangsat i løbet af 2003-2004.

Størstedelen af de danske bistandsaktiviteter vil fortsat blive gennemført i de sydlige provinser suppleret med støtte til nationale initiativer til fremme af menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse. Samtænkningen mellem de civile og militære aspekter af den danske indsats vil blive fortsat og videreudviklet. For at sikre et optimalt samspil har det vist sig nødvendigt at have en civil dansk rådgiver ved bataljonen.

Den danske bistand vil blive anvendt inden for følgende områder baseret på konkrete behovsanalyser:

1. Menneskerettigheder og retssektoerreform, herunder polititræning: Den brede indsats vil bl.a. omfatte rådgivning samt støtte til lokale organisationer, NGO'er og etablering af nationale menneskerettighedsinstitutioner. Den danske støtte på politiområdet forventes fortsat.
2. Demokratisering: Støtte til etablering af demokratiske strukturer på nationalt og lokalt niveau, herunder udarbejdelsen af den nye irakiske forfatning og afholdelse af det kommende irakiske parlamentsvalg.
3. Infrastruktur: Igangsættelsen af et mindre antal dansk støttede infrastrukturprojekter kan komme på tale, som vil være af væsentlig betydning for den økonomiske og sociale udvikling i de sydlige provinser.
4. Landbrug: Efter anmodning fra den irakiske landbrugsminister, og baseret på konklusionerne fra en dansk landbrugsmission til Basra i februar 2005, opprioriteres den danske støtte til landbrugssektoren.
5. Nærområdeindsatsen: Målet er at bidrage til tilbagevendende irakere og internt fordrevnes integration/reintegration gennem udvikling af de lokalsamfund, hvor de er bosat, herunder gennem støtte til modtagelse og rådgivning, faglig opkvalificering, beskæftigelses- og erhvervsfremme samt styrkelse af de irakiske myndigheder og civilsamfundsressourcer.
6. Humanitær bistand: Formålet med den humanitære bistand vil være at støtte sårbare grupper. Fokus for indsatsen vil fortsat være på sundhed, uddannelse, vandforsyning og sanitet, minerydning, fødevarerforsyning samt støtte til overholdelse af international humanitær ret og principper.

Bistand forudses gennemført bilateralt og gennem multilaterale strukturer. Der vil være behov for betydelig fleksibilitet i tilrettelæggelsen af fremtidige aktiviteter i tæt koordination med de irakiske myndigheder og øvrige samarbejdspartnere.

Den civile rådgivende enhed i Basra vil blive fortsat. Den primære opgave er at rådgive de lokale myndigheder og organisationer, samt fremme den danske bistandsindsats og sikre koordinationen med irakiske og internationale samarbejdspartnere. For yderligere at kunne bistå de irakiske myndig-

heder er der afsat 48 mandemåneder til lang- og korttidsrådgivere.

Budget

Det samlede budget andrager 250 mio. kr. fordelt på følgende poster:

§ 06.32.02.15. Øvrige lande i Asien.....	82 mio. kr.
§ 06.32.04.10. Rådgiverbistand	8 mio. kr.
§ 06.32.08.10. Styrkelse af indsatser i nærområder	16 mio. kr.
§ 06.32.09.10. Projekter til støtte for demokrati og menneskerettigheder.....	40 mio. kr.
§ 06.38.01.11. Multilateral genopbygningsbistand	25 mio. kr.
§ 06.39.02.10. Ekstraordinære Humanitære bidrag.	30 mio. kr.
§ 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder.....	49 mio. kr.
<u>I alt</u>	<u>250 mio. kr.</u>

Udgifterne til den rådgivende enhed på 7 mio. kr. vil blive afholdt af ovenstående budget med 4 mio. kr. under § 06.32.04.10. Rådgiverbistand og 3 mio. kr. under § 06.32.02.15. Øvrige lande i Asien. Udgifterne til lang- og korttidsrådgivere vil blive afholdt af ovenstående budget med 4 mio. kr. under § 06.32.04.10. Rådgiverbistand.

Udviklingen i Irak vil kunne gøre det nødvendigt at justere på fordelingen mellem de valgte områder. Den ustabile sikkerhedssituation i Irak har forsinket gennemførelsen af aktiviteter under Akt 111 9/4-2003. Med etableringen af den nye bevilling på 250 mio. kr. for Irak afsluttes aktstykket 111 9/4-2003. En række af de igangværende aktiviteter vil blive videreført under den nye bevilling.

Væsentlige risikoelementer

Sikkerhedssituationen i Irak er fortsat ustabil, hvilket vanskeliggør gennemførelsen af bistandsindsatsen. Endvidere er de politiske og administrative strukturer fortsat svage i Irak.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om rammebevillinger, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2008 ydes 250 mio. kr. til genopbygnings- og humanitær bistand i Irak.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på de årlige finanslove stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien, § 06.32.09. Menneskerettigheder og demokratisering, § 06.32.08. Bilateral bistand til regional- og nærområder, § 06.39.02. Ekstraordinære Humanitære bidrag og internationalt humanitært beredskab, § 06.38.01. Multilateral regional- og genopbygningsbistand og § 06.32.04. Personelbistand.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.